

N.B.: Figures to the right indicate full marks.

- I. Answer the following (not more than **two** sentences) :— 20
- (1) Who are the "Promisor" and promisee under Indian Contract Act ?
 - (2) Under Indian Contract Act, who is said to be of sound mind ?
 - (3) When can a proposal be revoked ?
 - (4) What are the rights of a person, under Indian Contract Act, who supplies necessities to a minor ?
 - (5) When is a person deemed to be in a position to dominate the will of another ?
 - (6) What is Contingent Contract ?
 - (7) What are the consequences when the consent to an agreement is caused by coercion, fraud or misrepresentation ?
 - (8) Under what circumstances, can a court order for cancellation of an instrument ?
 - (9) What is rescission of contract?
 - (10) Who can obtain specific performance ?
- II. Write short notes on any **four** :— 20
- (1) Clayton's Rules
 - (2) Liquidated damages and penalty
 - (3) Government Contracts
 - (4) Novation
 - (5) Recovery of specific movable property
 - (6) Declaratory Decree.
- III. Answer the following giving reasons (any **two**) :— 12
- (1) The Plaintiff was a courier. He was engaged by the defendant to accompany him on a tour to commence on 1st March, 2012. On 1st February, 2012 the defendant wrote to the plaintiff that he has changed his mind and Plaintiff's services no longer required.
 - (i) When can Plaintiff sue the defendant in the above case ?
 - (ii) The Plaintiff wanted to sue the defendant only after 1st March, 2012, but on 28th Feb, 2012 the tour was cancelled due to heavy flood. What would be the effect of this on the contract ?
 - (2) A by a registered document promised to pay his wife B a fixed sum of money every month for her separate residence, after referring certain quarrels and disagreements with her. However, subsequently by A refused to do so.
 - (i) Can B enforce above promise against her husband A ?
 - (ii) What difference it would make if the above promise was given by A without referring quarrels and disagreements with B ?
 - (3) A, owner of a flat in Mumbai, went abroad for a couple of years. He appointed his servant B as caretaker of his flat when A came back from abroad, B refused to vacate the flat.
 - (i) Can A forcibly throw B out of flat ?
 - (ii) What is the remedy A has to recover the possession of his flat from B under specific Relief Act ?
- IV. Answer the following (any **four**) :— 48
- (1) What is wagering agreement ? What are the essentials of a wagering agreement ?
 - (2) Define void agreements ? State and explain briefly the agreements which are expressly declared void under Indian Contract Act.
 - (3) Discuss the doctrine of frustration of contract with the help of decided cases.
 - (4) What is fraud as defined under Indian Contract Act ? "A more silence as to fact is not a fraud." Discuss and state the circumstances in which duty to speak arises.
 - (5) What is perpetual injunction ? When can court grant perpetual injunction ?
 - (6) What is rectification of instrument ? When can an instrument be rectified ?

[TURN OVER

munotes.in

(मराठी रूपांतर)

सूचना : (उजव्या बाजूस दर्शविलेली संख्या गुण दर्शविते)

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (दोन वाक्यांपेक्षा जास्त नाही) --

२०

- (अ) भारतीय कराराच्या कायदानुसार वचन देणारा व प्रस्ताविता म्हणजे काय ?
- (ब) भारतीय कराराच्या कायदानुसार 'सुज्ञ व्यक्ती' कोणास म्हटले जाते ?
- (क) प्रस्ताव कधी रद्द होऊ शकतो.
- (ड) भारतीय कराराच्या कायदानुसार सज्ञान नसलेल्या व्यक्तीस मुलभूत गरजा पुरविणाऱ्या व्यक्तीचे अधिकार कोणते ?
- (इ) एखादी व्यक्ती दुसऱ्या व्यक्तीवर प्रभाव कधी टाकू शकते ?
- (फ) घटनापेक्ष करार म्हणजे काय ?
- (स) कराराची संमती जर जबरदस्तीने, लबाडीने किंवा विपर्यास करून घेतली तर त्याचे परिणाम काय होतात ?
- (ह) दस्तऐवज रद्द करण्याची आज्ञा न्यायालय कोणत्या परिस्थितीत देऊ शकते ?
- (स) करार रद्द करणे म्हणजे काय ?
- (ल) कराराची विशिष्ट पूर्तता कोणास मिळू शकते ?

२. टिपा द्या (कोणत्याही चार) --

२०

- (अ) क्लेटनचा नियम
- (ब) दंड व अंदाजी नुकसान भरपाई
- (क) सरकारी करार
- (ड) मूळ कराराचे नूतनीकरण
- (इ) विशिष्ट हस्तांतरणीय मालमत्तेची पुर्नगतीता
- (फ) घोषणात्मक हुकुमनामा.

३. खालील प्रश्नांची कारणासह उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) --

१२

- (अ) दावेदार एक वाहक (कुरीअर) होता. १ मार्च, २०१२ पासून सुरू होणाऱ्या प्रवासासाठी प्रतीवादीने त्याची नेमणूक केली. १ फेब्रुवारी २०१२ ला प्रतीवादीने दावेदाराला लिहिले कि त्याने त्याचा बेत बदलला आहे आणि त्याला दावेदाराच्या सेवेची यापूढे गरज नाही.
 - (१) वरील दाव्याबाबत वादी प्रतीवादीवर कधी दावा दाखल करू शकतो ?
 - (२) १ मार्च २०१२ नंतरच दावेदार प्रतीवादीवर दावा करू इच्छित होता. परंतु २८ फेब्रुवारी, २०१२ ला पुरामुळे प्रवास रद्द करण्यात आला याचा करारावर कोणता परिणाम होईल ?
- (ब) वेगळे रहाण्यासाठी आणि घरखर्चासाठी 'अ' ने दर महिन्याला एक निश्चित रक्कम देण्याचे आपली पत्नी 'ब' ला वचन दिले परंतु काही भांडणाचा संदर्भ देत 'अ' ने तसे करण्यास नकार दिला.
 - (१) ब आपला पती अ च्या विरुद्ध वरील वचनाची अमंलबजावणी करू शकेल काय ?
 - (२) वरील भांडणाचा संदर्भ न देता जर 'अ' ने 'ब' ला वचन दिले तर त्यामध्ये काय फरक होईल ?
- (क) 'अ' हा मुंबईतील एका घराचा मालक होता तो काही वर्षासाठी परदेशी गेला. 'अ' ने 'ब' या नोकराची घरचा काळजीवाहक म्हणून नेमणूक केली. ज्यावेळी 'अ' परदेशाहून परत आला तेव्हा 'ब' ने ते घर सोडण्यास नकार दिला.
 - (१) 'अ' बळाचा वापर करून 'ब' ला घराबाहेर घालवू शकतो का ?
 - (२) विशिष्ट दिलासा कायदानुसार 'ब' कडून घराचा ताबा घेण्यासाठी 'अ' ला कोणता उपाय उपलब्ध आहे ?

४. खालील प्रश्नांची कारणासह उत्तरे द्या (कोणतेही चार) --

४८

- (अ) पैजेचा करार म्हणजे काय ? पैजेच्या कराराचे आवश्यक घटक कोणते ?
- (ब) अवेद्य करार म्हणजे काय ? भारतीय कराराच्या कायदानुसार प्रत्यक्षरित्या अवेद्य ठरलेले करार स्पष्ट.
- (क) अशक्य कृत्य करण्याच्या कायद्याचे तत्त्व न्यायालीन दाव्यांच्या आधारे स्पष्ट करा.
- (ड) भारतीय कराराच्या कायदानुसार 'लबाडी' म्हणजे काय ? 'केवळ वस्तुस्थितीबद्दल मुग्धता बाळगणे म्हणजे लबाडी नव्हे' वक्तव्य करण्याचे कर्तव्य कोणत्या परिस्थितीत उद्भवते ते सांगा.
- (इ) विशिष्ट दिलासा कायद्यातील कलम ६ नुसार सारांश दिलासाचा हेतू कोणता ?
- (फ) दस्तऐवज दुरुस्ती म्हणजे काय ? दस्तऐवजाची दुरुस्ती कधी होऊ शकते ?
